

Математичний Вісник
Наукового товариства
імені Шевченка
2016. — Т.13



Mathematical Bulletin
of the Shevchenko
Scientific Society
2016. — V.13

ВІТАЛІЙ ІВАНОВИЧ СУЩАНСЬКИЙ



(14.11.1946 — 29.10.2016)

29 жовтня 2016 року українська наука зазнала непоправної втрати — раптово пішов із життя видатний вчений-математик, педагог, професор, доктор фізико-математичних наук, член Консультативної редакції журналу “Математичний Вісник НТШ” Віталій Іванович Суццанський.

В.І. Суцанський народився 14 листопада 1946 року в селі Ходорків на Житомирщині. З раннього дитинства йому були притаманні доброта, скромність, патріотизм та любов до науки. Маючи неабиякі здібності до математики, по закінченні школи вирушив навчатися до Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Після закінчення механіко-математичного факультету в 1969 році та аспірантури у 1971 році під керівництвом професора Л.А. Калужніна захистив кандидатську дисертацію “Вінцеві добутки елементарних абелевих груп та їх застосування”. Дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора фізико-математичних наук “Вінцеві добутки, ізометрії напівскінченних берівських метрик та фінітно апроксимовні групи” Віталій Іванович захистив у 1991 році в Ленінграді.

З 1971 по 2004 рік Віталій Іванович працював у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка на кафедрі алгебри та математичної логіки: спочатку асистентом, з 1980 року — доцентом, а з 1991 року — професором. З 1998 по 2004 рік обіймав посаду завідувача кафедри алгебри та математичної логіки. Із 2004 року Віталій Іванович працював професором Інституту прикладної математики Сілезької Політехніки (м. Глівіце, Польща).

Віталій Іванович з дружиною виховали двох дочок, які подарували їм двох внучок і внука. Дочки Віталія Івановича також присвятили себе науці: старша є лінгвісткою, а молодша — математиком. Усе своє життя професор В.І. Суцанський посвятив науці як активно працюючий науковець-дослідник і педагог, під керівництвом якого захищено сотні студентських дипломних робіт, 32 кандидатські (з них 27 в Україні і 5 в Польщі) та 5 докторських дисертацій.

Коло наукових інтересів професора В.І. Суцанського надзвичайно широке: від вінцевих добутків груп до універсальних метричних просторів, від напівгруп автоматів до нескінченно-вимірних матриць. Найбільш відомими є його результати з теорії груп. Це побудовані ним серії прикладів груп бернсайдового типу, тобто нескінченних скінченно породжених періодичних груп; розв’язані за допомогою техніки нескінченно ітерованих вінцевих добутків груп відомі проблеми про факторизовність груп; опис класів спряженості в групах автоморфізмів дерев; характеристика довжин циклів у динамічних системах, що визначаються автоматами-трансляторами. Детальний аналіз наукових праць Віталія Івановича і усвідомлення їхнього значення для розвитку математики ще попереду.

Віталій Іванович був членом редакційних колегій низки математичних журналів. Він є автором кількох монографій з теорії груп. Був організатором, членом програмних комітетів та одним із головних доповідачів алгебраїчних форумів у різних країнах світу. Виступав на семінарах у провідних університетах Білорусії, Бразилії, Іспанії, Німеччини, Польщі, Росії, Сполучених Штатів Америки, Угорщини, України, Швеції.

Віталій Іванович активно займався математичною підготовкою підростаючої зміни, популяризацією математики. Протягом останніх 12 років свого життя

був головним редактором єдиного в Україні математичного науково-популярного журналу “У світі математики”.

В.І. Сущанський був справжнім інтелектуалом, знавцем історії, музики, літератури, поезії. Він завжди займав активну громадянську позицію. Його відданість науці, скромність, доброзичливість, чуйність, бадьорість, гумор і оптимізм, вроджена комунікабельність, працьовитість, м’якість і принциповість, почуття обов’язку, готовність прийти на допомогу були, є і будуть прикладом для учнів, колег та друзів.

Ми глибоко сумуємо від невимовного болю і жалю, від передчасної втрати професора В.І. Сущанського, Доброї Людини, Видатного Ученого, Педагога, Друга та Вчителя.

*О. Артемович, Т. Банах, О. Безущак, Є. Бондаренко, О. Вербіцький,
Р. Григорчук, І. Гуран, О. Гутік, Ю. Дрозд, М. Зарічний,
В. Некрашевич, А. Олійник, Б. Олійник, А. Петравчук,
А. Прикарпатський, І. Протасов, Д. Савчук, О. Скасків*